

URZĄD STATYSTYCZNY W BYDGOSZCZY
ul. ks. Stanisława Konarskiego 1-3, 85-066 Bydgoszcz

Kontakt: e-mail: KancelariaUSBDG@stat.gov.pl
tel. 52 366 93 90
faks 52 366 93 56

Internet: <http://bydgoszcz.stat.gov.pl>

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO WE WRZEŚNIU 2017 R.

Nr 09/2017

opublikowany 27.10.2017

- ⇒ We wrześniu 2017 r. odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku o 3,1% (przed rokiem wzrost o 2,7%).
- ⇒ Stopa bezrobocia rejestrowanego (10,1%) spadła w skali roku o 1,6 p. proc., a w stosunku do sierpnia 2017 r. spadła o 0,1 p. proc. Do urzędów pracy wpłynęło więcej ofert pracy zarówno w stosunku do września 2016 r., jak i w porównaniu z sierpniem br.
- ⇒ We wrześniu br. przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw rosło szybciej w ujęciu rocznym niż w 2016 r. (wzrost o 8,6%, w analogicznym miesiącu ub. roku wzrost o 3,7%).
- ⇒ Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w II kwartale 2017 r. wzrosły w skali roku o 1,8% (wobec spadku o 0,8% w II kwartale 2016 r.)
- ⇒ W porównaniu z wrześniem 2016 r. we wszystkich grupach artykułów żywnościowych przeważały wzrosty cen. Cena bułki pszennej, cukru białego kryształ oraz jaj kurzych utrzymała się na takim samym poziomie.
- ⇒ Wrześniowe ceny większości produktów rolnych na obu rynkach (w skupie i na targowiskach) obniżyły się w skali miesiąca. Droższe niż w sierpniu br. były jedynie żyto i mleko w skupie. W odniesieniu do września ub. roku natomiast podrożały wszystkie produkty, poza żywcem wieprzowym, którego cena pozostała na poziomie sprzed roku. Wskaźnik opłacalności tuczu trzody chlewnej był wyższy niż przed miesiącem, ale niższy niż przed rokiem.
- ⇒ Produkcja sprzedana przemysłu wzrosła w skali roku (o 7,3%, wobec spadku o 4,3% we wrześniu ub. roku). W skali roku odnotowano spadek produkcji budowlano-montażowej w przedsiębiorstwach budowlanych o 5,2% (przed rokiem notowano spadek o 16,4%).
- ⇒ Liczba mieszkań oddanych do użytkowania była większa niż we wrześniu 2016 r. (o 28,4%). Spowodowane to było wzrostem w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż i wynajem (o 59,3%) oraz w budownictwie indywidualnym (o 11,6%). Ponadto w stosunku do poprzedniego roku pozostali inwestorzy (budownictwo komunalne, społeczne czynszowe i zakładowe) oddali do użytkowania o 50,0% mieszkań więcej.
- ⇒ We wrześniu 2017 r. w skali roku odnotowano wzrost zarówno sprzedaży detalicznej (o 2,1%), jak i hurtowej (o 12,5%).

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie kujawsko-pomorskim w październiku 2017 r.”

ukaze się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy:

<http://bydgoszcz.stat.gov.pl>
w dniu 30 października 2017 r.

SPIS TREŚCI

	Strona
Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	8
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	15
Budownictwo mieszkaniowe	16
Rynek wewnętrzny	19
Wybrane dane o województwie kujawsko-pomorskim	21

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

W przypadku gdy dynamika przekracza 1000% użyto określenia „wielokrotnie”.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007 (PKD 2007)

skrót	pełna nazwa
	sekcje
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
gospodarka odpadami; odzysk surowców	działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

Kreska	(–)	–	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka	(.)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak	(x)	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak	(*)	–	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak	(Δ)	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo kujawsko-pomorskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Bydgoszczy oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

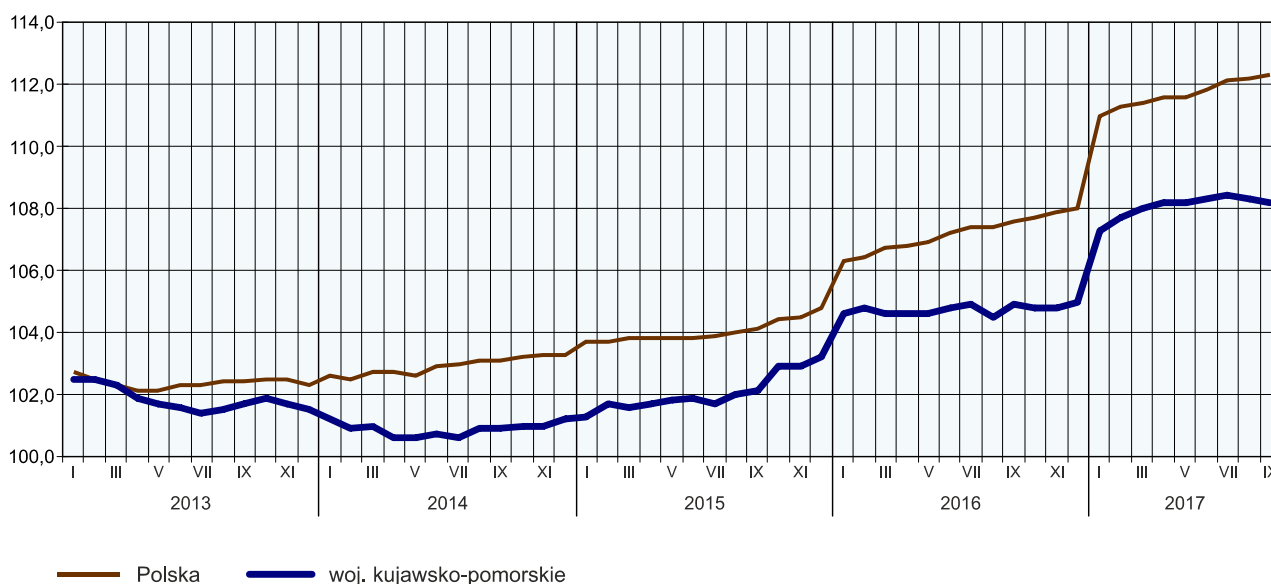
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie kujawsko-pomorskim we wrześniu 2017 r. ukształtowało się na poziomie 256,7 tys. osób, tj. o 3,1% wyższym niż przed rokiem (wobec wzrostu o 2,7% we wrześniu 2016 r.). **Stopa bezrobocia rejestrowanego** wyniosła 10,1% i była o 1,6 p. proc. niższa niż przed rokiem.

We wrześniu 2017 r. największy wzrost przeciętnego zatrudnienia w skali roku odnotowano w zakwaterowaniu i gastronomii (o 20,3%). Ponadto wzrost większy niż przeciętny w województwie zanotowano w transporcie i gospodarce magazynowej (o 17,1%), w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 4,5%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 4,0%). Przeciętne zatrudnienie najbardziej zmniejszyło się w informacji i komunikacji (o 7,3%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2017		I–IX 2017	
	w tys.	IX 2016 = 100	w tys.	IX 2016 = 100
O g ó ł e m	256,7	103,1	255,8	103,0
w tym:				
Przemysł	133,9	102,5	133,9	103,1
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	124,6	102,5	124,6	103,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	6,6	104,5	6,6	104,7
Budownictwo	19,1	100,6	18,7	99,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	52,7	104,0	52,6	104,7
Transport i gospodarka magazynowa	16,7	117,1	16,6	115,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	4,0	120,3	3,7	115,9
Informacja i komunikacja	1,7	92,7	1,7	95,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4,3	100,5	4,3	101,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	12,2	93,1	12,0	86,8

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW
(przeciętna miesięczna 2010=100)

W odniesieniu do sierpnia 2017 r. przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się o 0,1%, w tym najbardziej w informacji i komunikacji (o 2,1%).

W okresie styczeń–wrzesień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 255,8 tys. i było o 3,0% wyższe niż w analogicznym okresie 2016 r. (przed rokiem o 3,2% wyższe).

Na tle pozostałych województw we wrześniu 2017 r. Kujawsko-Pomorskie pod względem przeciętnej liczby zatrudnionych osób zajęło 8 lokatę w kraju.

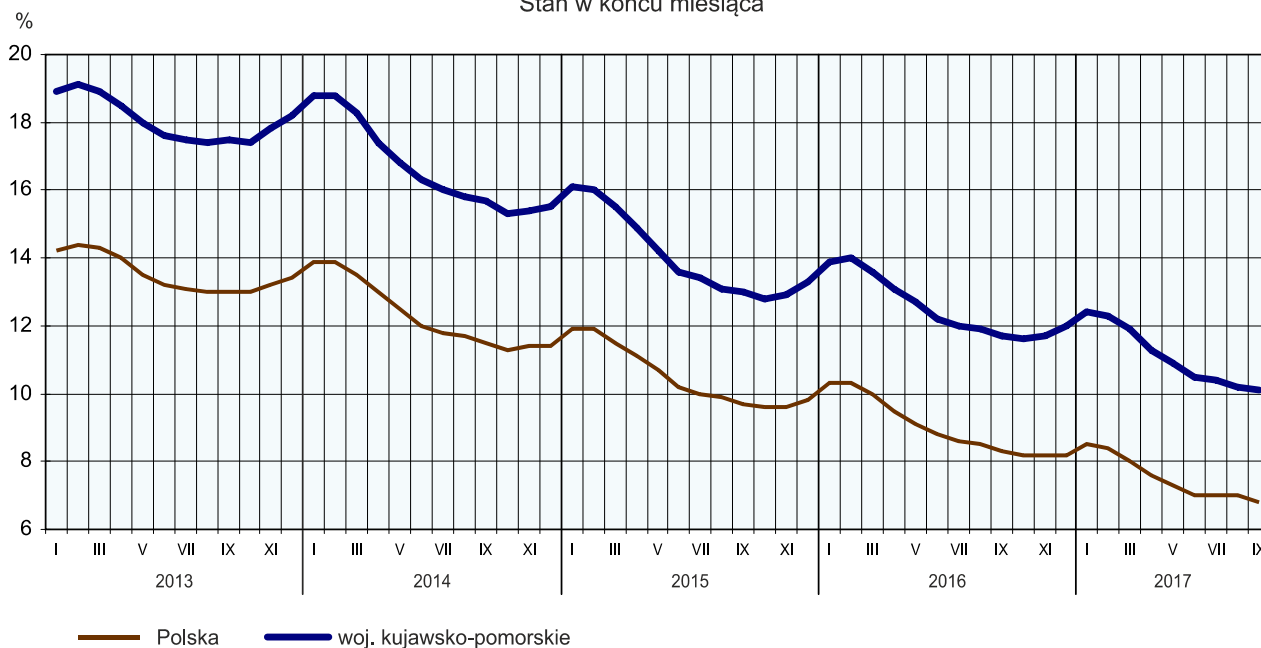
W końcu września 2017 r. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła 82,3 tys. osób i była o 12,6 tys. osób mniejsza niż we wrześniu 2016 r. (o 13,3%) i o 1,5 tys. osób mniejsza (o 1,8%) niż w sierpniu 2017 r. Kobiety stanowiły 61,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 58,9%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2016	2017	
		VIII	IX
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	95,0	83,8	82,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	14,1	10,3	12,2
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	14,7	11,3	13,7
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	11,7	10,2*	10,1

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie kujawsko-pomorskim w końcu września 2017 r. ukształtowała się na poziomie 10,1% (w kraju była niższa o 3,3 p. proc.). W stosunku do września 2016 r. była niższa o 1,6 p. proc., a w porównaniu z sierpniem 2017 r. niższa o 0,1 p. proc. *Kujawsko-Pomorskie nadal znajdowało się wśród województw o najwyższej stopie bezrobocia, zaraz po warmińsko-mazurskim (11,8%). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwie wielkopolskim (4,0%).*

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO
Stan w końcu miesiąca

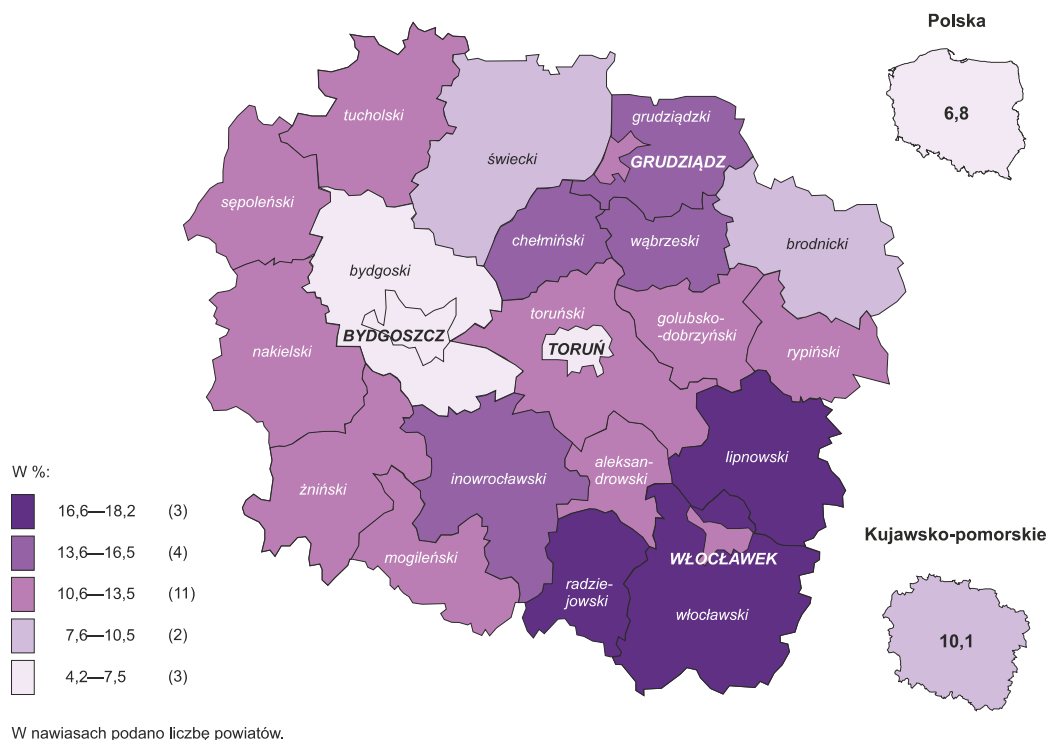

W województwie kujawsko-pomorskim do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia we wrześniu br. nadal należały powiaty: radziejowski (18,2%, wobec 20,4% we wrześniu 2016 r.), włocławski (18,0%, wobec 21,0%) oraz lipnowski (17,3%, wobec 19,7%), a o najniższej Bydgoszcz (4,2%, wobec 4,9%) oraz Toruń (5,4%, wobec 6,0% przed rokiem). W skali roku stopa bezrobocia zmniejszyła się we wszystkich powiatach, a w największym stopniu w powiatach włocławskim (o 3,0 p. proc.) oraz nakielskim (o 2,8 p. proc.).

We wrześniu 2017 r. w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowano** 12,2 tys. osób bezrobotnych, tj. o 13,3% mniej niż przed rokiem, ale o 19,1% więcej niż w sierpniu 2017 r. Zwiększył się udział osób rejestrujących się po raz kolejny (o 0,1 p. proc., tj. do 77,6%) w nowo zarejestrowanych ogółem w stosunku do września 2016 r., udział osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (o 0,1 p. proc. do 2,8%). Zmniejszył się

natomiast w skali roku udział bezrobotnych dotychczas niepracujących w nowo zarejestrowanych (o 0,6 p. proc., tj. do 15,6%) oraz udział absolwentów (o 0,1 p. proc., tj. do 16,4%). Stopa napływu bezrobotnych¹ do urzędów pracy wyniosła 1,5%.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2017 R. Stan w końcu września

W tym samym czasie z ewidencji **wyrejestrowano** 13,7 tys. osób bezrobotnych, tj. mniej o 6,9% niż we wrześniu 2016 r., ale o 21,3% więcej niż w sierpniu 2017 r. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 7,8 tys. osób (przed rokiem 8,9 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się o 3,5 p. proc. w ujęciu rocznym (do 56,7%). Zwiększył się natomiast udział osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 2,8 p. proc., tj. do 11,4%) oraz odsetek osób bezrobotnych, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 0,1 p. proc., tj. do 15,7%). Udział bezrobotnych, którzy nabyli prawa emerytalne lub rentowe w liczbie wyrejestrowanych bezrobotnych pozostał na niezmiennym poziomie w stosunku do września 2016 r. (0,6%). Stopa odpływu bezrobotnych² z urzędów pracy wyniosła 16,4%.

W końcu września 2017 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 70,1 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem w stosunku rocznym pozostał na niezmiennym poziomie (85,2%).

W województwie kujawsko-pomorskim bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu września 2017 r. stanowili 87,8% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 87,5%). Do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne³, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem zwiększył się w skali roku o 0,8 p. proc. Zwiększył się także udział osób bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia (o 2,5 p. proc) oraz bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,6 p. proc.). Zmniejszył się natomiast udział osób bezrobotnych do 30 roku życia (o 1,5 p. proc.) oraz bezrobotnych do 25 roku życia (o 1,4 p. proc.).

¹ Stosunek liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

² Stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w miesiącu sprawozdawczym do liczby bezrobotnych na koniec poprzedniego miesiąca.

³ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

Bezrobotni	IX 2016	2017	
		VIII	IX
w procentach ogółem			
Do 30 roku życia	29,2	27,1	27,7
w tym do 25 roku życia	15,6	13,3	14,2
Długotrwale bezrobotne	59,5	60,1	60,3
Powyżej 50 roku życia	25,1	25,7	25,7
Posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	19,5	22,1	22,0

Wśród bezrobotnych nie zaliczających się do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zwiększył się udział kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (o 2,7 p. proc.) oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,3 p. proc.). Zmniejszył się natomiast udział osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (o 0,8 p. proc.).

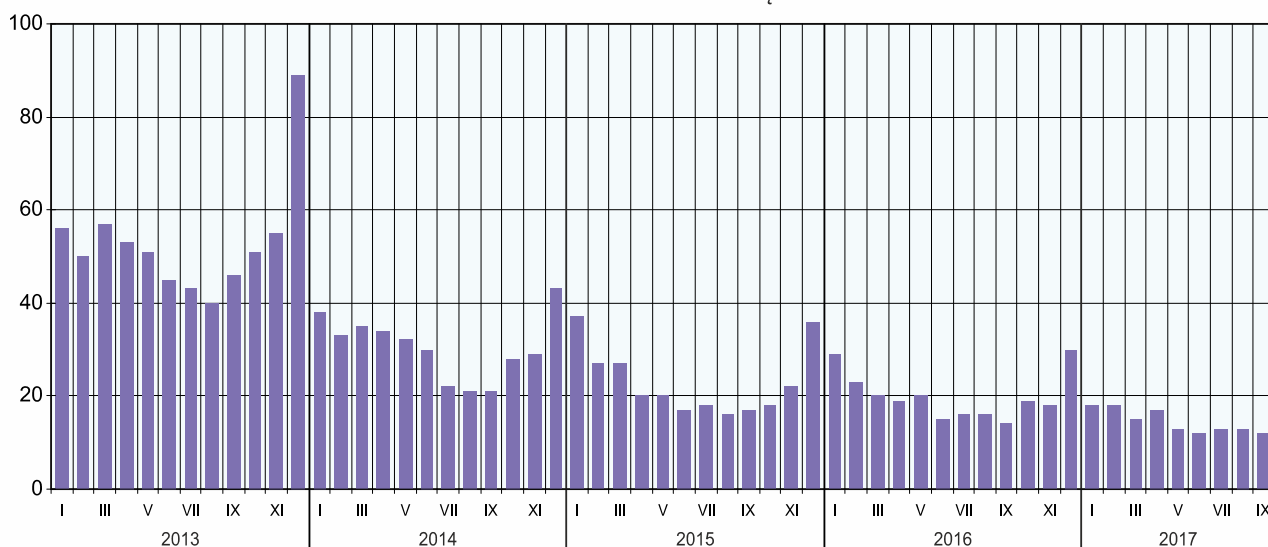
Wybrane kategorie bezrobotnych:

Bezrobotni	IX 2016	2017	
		VIII	IX
w procentach ogółem			
Bez kwalifikacji zawodowych	35,9	35,8	36,2
Bez doświadczenia zawodowego	21,4	20,0	20,6
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	18,2	20,7	20,9

We wrześniu 2017 r. do urzędów pracy zgłoszono 8,9 tys. **ofert pracy**, tzn. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Było to więcej o 0,1 tys. ofert w porównaniu z wrześniem 2016 r. i o 1,2 tys. więcej niż w sierpniu 2017 r. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 12 bezrobotnych (odpowiednio 14 przed rokiem i 13 przed miesiącem).

BEZROBOTNI NA 1 OFERTĘ PRACY

Stan w końcu miesiąca

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu września 2017 r., 11 zakładów pracy zapowiedziało w najbliższym czasie **zwolnienie** 222 pracowników (przed rokiem odpowiednio 8 zakładów i 371 pracowników).

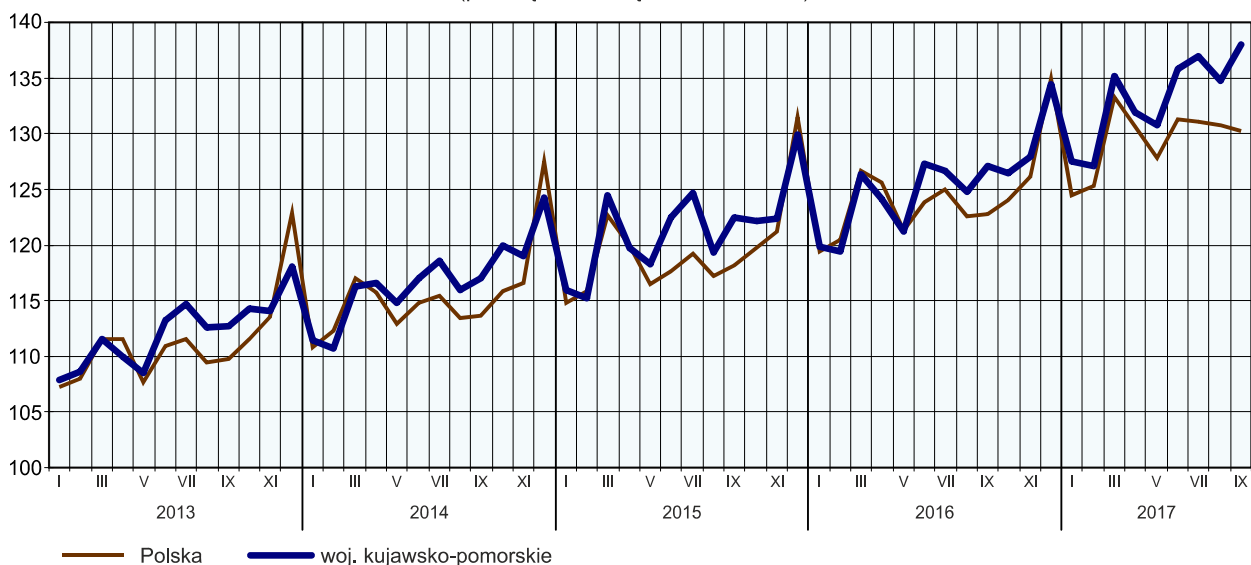
WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2017 r. w województwie kujawsko-pomorskim ukształtowało się na poziomie 3932,31 zł (w kraju 4473,06 zł) i było o 8,6% wyższe niż we wrześniu 2016 r. (przed rokiem wzrost o 3,7%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2017		I-IX 2017	
	w zł	IX 2016 = 100	w zł	I-IX 2016 = 100
O g ó ł e m	3932,31	108,6	3807,49	107,3
w tym:				
Przemysł	4046,39	109,2	3922,67	106,7
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	4038,04	109,6	3910,40	106,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3939,72	104,1	3834,78	104,1
Budownictwo	4065,51	110,6	3842,73	107,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3868,79	108,0	3760,78	109,7
Transport i gospodarka magazynowa	3403,11	110,2	3298,02	108,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3100,55	99,7	3015,49	103,8
Informacja i komunikacja	5668,93	101,7	5539,30	106,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4145,98	108,7	4018,23	105,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2782,70	101,4	2752,32	103,1

**DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO
W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW**
(przeciętna miesięczna 2010=100)

W porównaniu z wrześniem 2016 r. wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano prawie we wszystkich sekcjach PKD. Więcej niż przeciętnie w województwie wzrosły płace w: budownictwie (o 10,6%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 10,2%), przetwórstwie przemysłowym (o 9,6%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 8,7%).

W odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego we wrześniu br. najwyższe wynagrodzenia otrzymywali zatrudnieni m.in. w sekcji informacja i komunikacja (o 44,2% wyższe) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 5,4%). Niższe wynagrodzenia odnotowano m.in.: w administrowaniu i działalności wspierającej (o 29,2% niższe od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw), w zakwaterowaniu i gastronomii (o 21,2%),

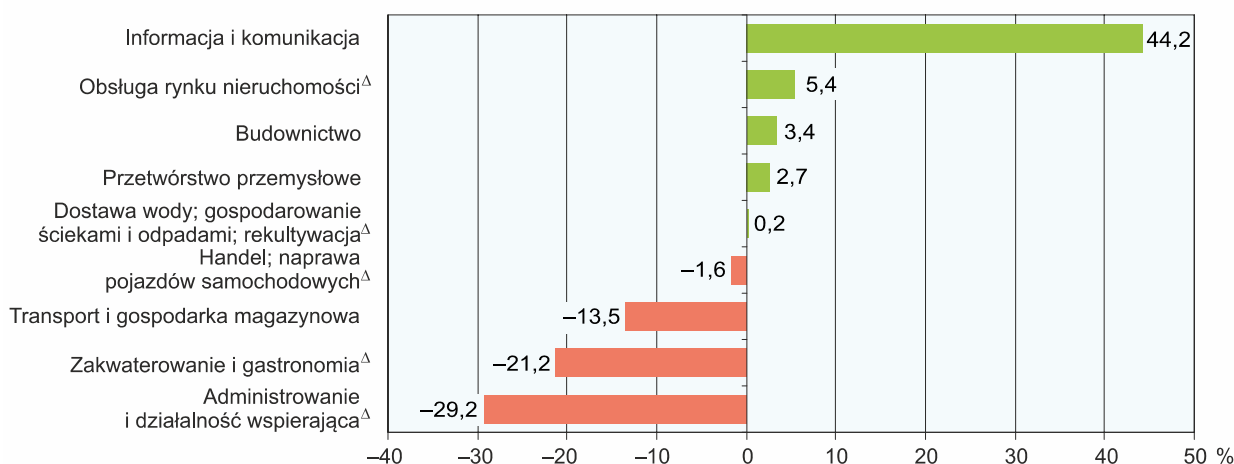
w transporcie i gospodarce magazynowej (o 13,5% niższe) oraz w handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 1,6% niższe).

W odniesieniu do sierpnia br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ukształtowało się na poziomie wyższym (o 2,5%), w tym najbardziej wzrosło w informacji i komunikacji (o 4,5%).

W okresie styczeń–wrzesień br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3807,49 zł i było o 7,3% wyższe niż w analogicznym okresie 2016 r. (przed rokiem o 3,6% wyższe).

Województwo kujawsko-pomorskie pod względem wysokości przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2017 r. uplasowało się na 11 miejscu w kraju.

**ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW
W WOJEWÓDZTWIE WE WRZEŚNIU 2017 R.**

CENY DETALICZNE

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie kujawsko-pomorskim w II kwartale 2017 r. wzrosły w skali roku o 1,8% (wobec spadku o 0,8% w II kwartale 2016 r.). *W województwie kujawsko-pomorskim wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych utrzymał się na takim samym poziomie jak przeciętnie w kraju.*

Wzrost cen w województwie w odniesieniu do II kwartału 2016 r. odnotowano m.in. w grupach: transport — o 3,7% (wobec spadku o 5,9% w analogicznym okresie ub. roku), żywność i napoje bezalkoholowe — o 3,3% (wobec wzrostu o 0,9%) oraz rekreacja i kultura — o 2,0% (wobec spadku o 4,7%). Spadek cen odnotowano w grupach odzież i obuwie — o 5,2% oraz zdrowie — o 0,1% (odpowiednio spadek o 2,8% i o 0,3% w II kwartale 2016 r.).

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie kujawsko-pomorskim kształtowały się następująco:

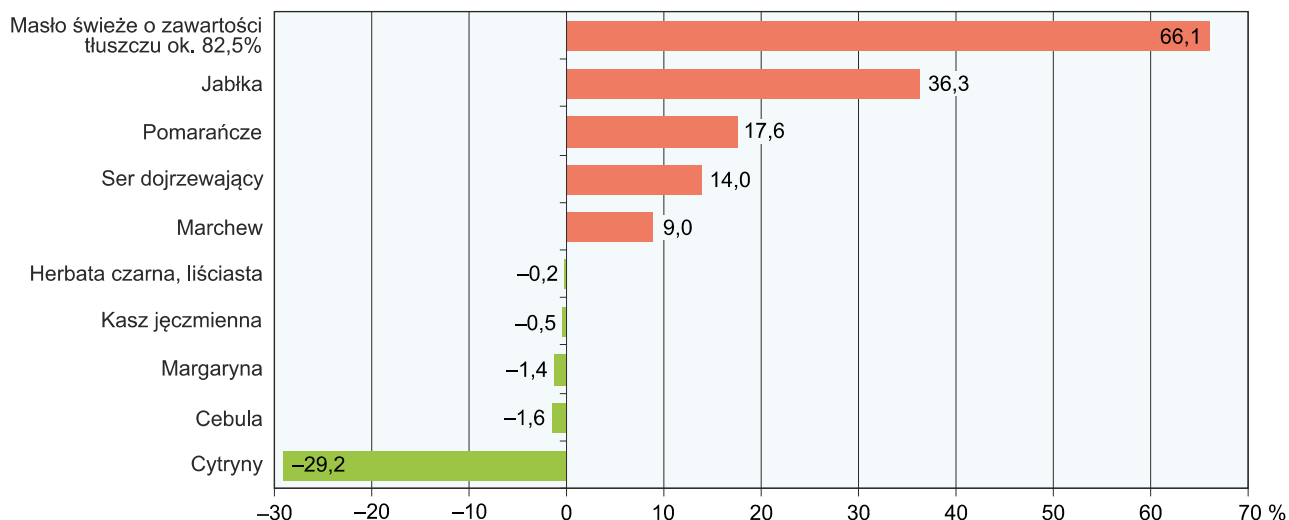
Wyszczególnienie	2016		2017	
	I kw.	II kw.	I kw.	II kw.
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100			
O g ó ł e m	99,2	99,2	101,9	101,8
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,5	100,9	103,2	103,3
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,3	100,5	102,0	101,7
Odzież i obuwie	96,9	97,2	94,7	94,8
Mieszkanie	100,0	99,8	100,9	101,3
Zdrowie	99,4	99,7	100,3	99,9
Transport	93,3	94,1	109,7	103,7
Rekreacja i kultura	97,6	95,3	99,3	102,0
Edukacja	100,8	100,8	100,7	100,9

Ceny detaliczne większości artykułów żywnościowych we wrześniu 2017 r. były wyższe niż przed rokiem.

W grupie artykułów „pieczywo i produkty zbożowe” wzrosły ceny: mąki pszennej (o 2,5%), chleba pszenno-żytniego (o 1,0%) oraz ryżu białego (o 0,5%), spadła natomiast cena kaszy jęczmiennej (o 0,5%). Cena bułki pszennej, podobnie jak w miesiącu ubiegłym, nie zmieniła się.

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOCIOWYCH WE WRZEŚNIU 2017 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W skali roku ponownie odnotowano wzrost cen: mięsa wołowego z kością (o 3,6%), kurcząt patroszonych (o 3,0%), mięsa wołowego bez kości — z udźca (wzrost o 1,7%) oraz mięsa wieprzowego bez kości — schab środkowy (o 0,7%). Wyższe niż przed rokiem były ceny badanych wędlin: kielbasy suszonej (o 8,6%), szynki wieprzowej gotowanej (5,8%) oraz kielbasy wędzonej (2,0%). Wzrosła również cena mrożonych filetów z morszczuka (o 3,5%).

W grupie „mleko i sery” wzrost cen odnotowano wśród wszystkich badanych produktów: sera dojrzewającego (wzrost o 14,0%), śmietany o zawartości tłuszczu 18% (wzrost o 8,2%), mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 3,2-3,5%, sterylizowanego (wzrost o 4,8%), sera twarogowego półtłustego (wzrost o 4,4%) oraz mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 2-2,5% (wzrost o 4,3%). Cena jaj kurzych utrzymała się na tym samym poziomie jak we wrześniu 2016 r.

W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” wzrosły ceny: masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 66,1% w skali roku) i oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 5,3%), a spadła cena margaryny (o 1,4%).

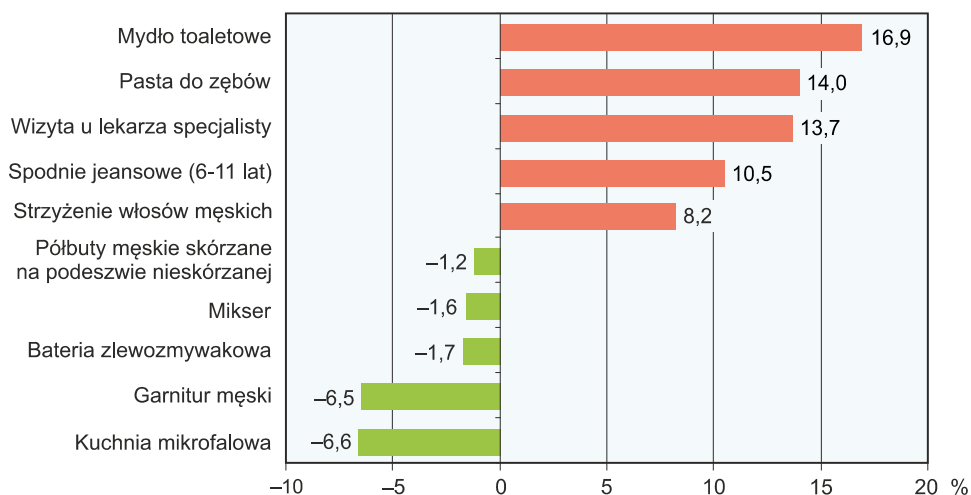
W grupie „owoce i warzywa” odnotowano wyższe niż przed rokiem ceny: jabłek (o 36,3%), pomarańczy (o 17,6%), oraz marchwi (o 9,0%) i ziemniaków (o 7,1%). W przypadku cytryn oraz cebuli odnotowano spadki cen — odpowiednio o 29,2% i 1,6%.

Wśród pozostałych artykułów żywnościowych wzrosły w porównaniu z wrześniem 2016 r. ceny: papierosów (o 4,4%), kawy naturalnej mielonej (o 3,1%), soku jabłkowego (o 2,9%), piwa, jasnego pełnego, butelkowanego (o 2,9%) oraz czekolady mlecznej (o 2,5%). Cena cukru białego kryształ utrzymała się na poziomie sprzed roku, a cena herbaty czarnej, liściastej spadła o 0,2%.

W grupie towarów i usług związanych z utrzymaniem mieszkania zanotowano wzrost cen w skali roku: węgla kamiennego (o 8,1%), opłaty za wywóz śmieci niesegregowanych i segregowanych w budynkach wielorodzinnych (odpowiednio o 2,7% i 1,2%) oraz ceny zimnej wody z miejskiej sieci wodociągowej (o 0,9%). Niższa niż przed rokiem była cena ciepłej wody (o 0,9%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH WE WRZEŚNIU 2017 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W grupie towarów i usług związanych z transportem odnotowano w skali roku wzrost cen: benzyny silnikowej bezołowiowej, 95-oktanowej (o 1,8%), oleju napędowego (o 0,7%) oraz biletu normalnego, jednorazowego na przejazd autobusem miejskim (o 0,4%). Niższa natomiast niż przed rokiem była cena przejazdu taksówką osobową (taryfa dzienna) — o 0,9%.

Wśród pozostałych badanych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych w skali roku wzrosły ceny m.in.: mydła toaletowego (o 16,9%), pasty do zębów (o 14,0%) oraz wizyty u lekarza specjalisty (o 13,7%). Spadek cen dotyczył m.in.: kuchni mikrofalowej (o 6,6%), garnituru męskiego (o 6,5%) oraz baterii zlewozmywakowej (o 1,7%).

ROLNICTWO

W skupie w skali miesiąca obniżyły się ceny pszenicy, ziemniaków i żywca rzeźnego, a wzrosły ceny żyta i mleka. W porównaniu z wrześniem ub. roku wzrosły ceny wszystkich produktów rolnych w skupie. Wyjątek stanowiły ceny żywca wieprzowego, które nie zmieniły się w skali roku. Na targowiskach ceny wszystkich produktów były niższe niż przed miesiącem, ale równocześnie wzrosły w skali roku. Wskaźnik opłacalności tuczu trzody chlewnej był wyższy niż przed miesiącem.

Pierwsze dwie dekady września 2017 r. obfitowały w opady deszczu, występowały też kilkudniowe okresy bez opadów. Temperatura była niższa niż norma dla tego okresu, ale nie spadała poniżej zera. Pomimo dość trudnych warunków rolnicy kontynuowali zasiewy roślin ozimych oraz poplonów. W trzeciej dekadzie września nastąpiła poprawa pogody. Przyspieszyło to zbiory ziemniaków i okopowych pastewnych oraz warzyw gruntowych. Rozpoczęto zbiory buraków cukrowych oraz kukurydzy na ziarno. Ocenia się, że plony buraków mogą być niższe niż w roku ubiegłym, przy jednocześnie niższej zawartości cukru w korzeniach. Dobrze zapowiadają się zbiory kukurydzy.

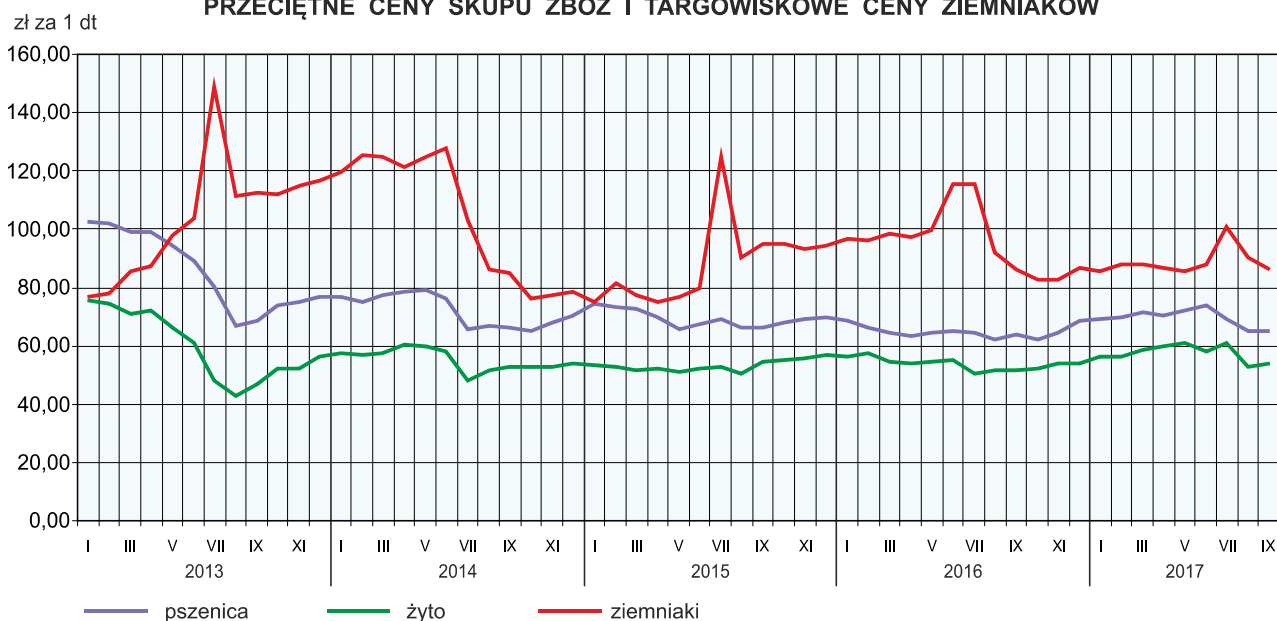
Według stacji hydrologiczno-meteorologicznej Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Toruniu we wrześniu br. odnotowano 17 dni z opadami deszczu. Suma opadów atmosferycznych (ok. 102,4 mm) stanowiła 201% normy z wielolecia. Średnia temperatura na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego, wyniosła 13,6°C i była wyższa od średniej z lat 1971–2000 o 0,5°C, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 24,1°C, a minimalna 4,3°C.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII-IX 2017		IX 2017		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	IX 2016 = 100	VIII 2017 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^{bc}	407,6	122,5	123,5	131,0	49,1
w tym:					
pszenica	317,5	121,7	101,4	132,9	52,9
żyto	37,5	143,1	11,8	186,2	48,4

^a W okresie lipiec-wrzesień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto. Łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW

W okresie lipiec-wrzesień br. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) był większy niż w analogicznym okresie ub. roku o 22,5%, w tym pszenicy — większy o 21,7%, a żyta o 43,1%. We wrześniu br. dostawy zbóż do skupu były mniejsze niż przed miesiącem o 50,9% — łącznie skupiono 123,5 tys. t zbóż. Skup pszenicy w tym okresie był mniejszy o 47,1%, a żyta o 51,6%. W porównaniu z wrześniem ub. roku odnotowano wzrost podaży pszenicy i żyta odpowiednio o 32,9% i o 86,2%.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-IX 2017		IX 2017		
	w tys. t	I-IX 2016 = 100	w tys. t	IX 2016 = 100	VIII 2017 = 100
Żywiec rzeźny ^b	294,4	86,2	23,7	93,5	91,1
w tym:					
wołowy (bez cieląt)	45,8	103,2	2,9	108,3	94,1
wieprzowy	132,7	72,5	9,9	95,7	81,3
drobiowy	115,5	101,9	10,9	88,5	101,5
Mleko ^c	620,0	104,8	63,4	102,0	94,2

^a W okresie lipiec-wrzesień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. ^c W milionach litrów.

Od początku br. **skup żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był niższy o 13,8% od notowanego przed rokiem; skup żywca wieprzowego obniżył się o 27,5%, żywiec wołowy i drobiowy natomiast były wyższe odpowiednio o 3,2% i o 1,9%. We wrześniu br. producenci z województwa kujawsko-pomorskiego dostarczyli do skupu 23,7 tys. t żywca rzeźnego, tj. o 8,9% mniej niż przed miesiącem i o 6,5% mniej niż przed rokiem.

W skali miesiąca zwiększyła się podaż żywca drobiowego, a zmniejszyła się podaż żywca wołowego i wieprzowego.

Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	IX 2017			I-IX 2017		IX 2017			I-IX 2017	
	zł	IX 2016 = 100	VIII 2017 = 100	zł	I-IX 2016 = 100	zł	IX 2016 = 100	VIII 2017 = 100	zł	I-IX 2016 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:										
pszenica	64,80	101,9	99,8	71,14	110,7	78,16	102,3	94,6	78,43	103,1
żyto	54,10	105,0	102,5	54,71	102,7	60,00	103,2	95,5	60,69	101,9
Ziemniaki ^b za 1 dt	23,93	101,6	85,5	39,27	87,6	86,43	100,2	95,7	88,84	89,0
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej: w tym:										
bydło (bez cieląt)	6,46	106,0	98,9	6,43	106,8	.	x	x	.	x
trzoda chlewna	5,35	100,0	97,4	5,33	116,6	.	x	x	.	x
drób	3,79	104,0	98,6	3,51	98,3	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.	x	x	.	x	178,75	116,9	97,6	173,06	134,0
Mleko za 1 hl	139,01	130,1	103,5	129,14	131,0	.	x	x	.	x

^a W skupie bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach — jadalne.

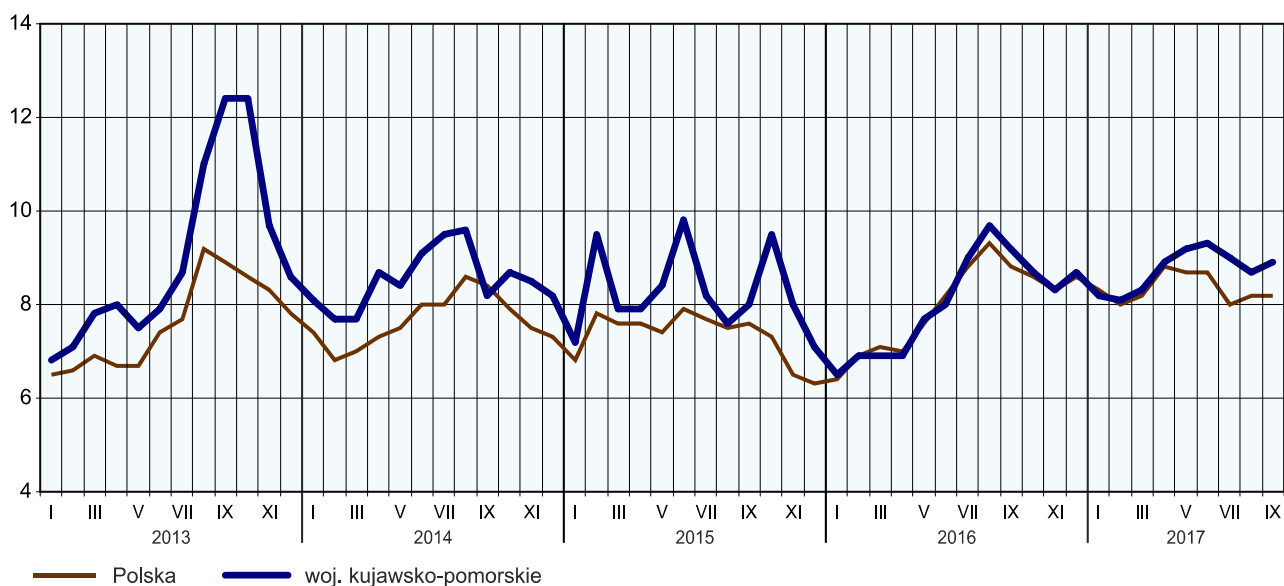
Średnio za 1 dt pszenicy w skupie w okresie styczeń–wrzesień 2017 r. płacono 71,14 zł, a za żyto 54,71 zł. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku było to więcej w przypadku pszenicy o 10,7%, a w przypadku żyta o 2,7%. Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach były również dla obu opisywanych zbóż wyższe niż rok temu. Za pszenicę w omawianym okresie płacono średnio 78,43 zł/dt (o 3,1% więcej), natomiast za żyto 60,69 zł/dt (o 1,9% więcej). We wrześniu br. średnie ceny za dostarczoną do skupu pszenicę były niższe o 0,2% niż przed miesiącem, a za żyto wyższe o 2,5%. W skali roku średnie ceny obu zbóż były wyższe; pszenica była droższa o 1,9%, a żyto o 5,0%. W obrocie targowiskowym odnotowano w skali miesiąca spadek cen zarówno dla pszenicy, jak i żyta odpowiednio o 5,4% i o 4,5%. W odniesieniu do września ub. roku pszenica podrożała o 2,3%, a żyto o 3,2%.

Średnio za 1 dt ziemniaków w okresie od stycznia do września br. płacono w skupie 39,27 zł, tj. mniej niż w analogicznym okresie ub. roku o 12,4%. Na targowiskach w tym samym okresie płacono 88,84 zł/dt — mniej niż w analogicznym okresie ub. roku o 11,0%. Przeciętne ceny skupu ziemniaków we wrześniu wyniosły 23,93 zł/dt i obniżyły w skali miesiąca o 14,5%, ale wzrosły w skali roku o 1,6%. Wrześniowe ceny ziemniaków na targowiskach (86,43 zł/dt) również były niższe niż w sierpniu br. (o 4,3%), ale nieznacznie wyższe od ubiegłorocznych o 0,2%.

W okresie styczeń–wrzesień br. za 1 kg żywca wieprzowego płacono średnio 5,33 zł, tj. o 16,6% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. We wrześniu br. **ceny żywca wieprzowego** w skupie (5,35 zł/kg) obniżyły się w skali miesiąca o 2,6%, ale pozostały na poziomie sprzed roku. Większy spadek cen żyta na targowiskach niż żywca wieprzowego w skupie skutkowało polepszeniem się rentowności produkcji żywca wieprzowego w porównaniu z sierpniem br. We wrześniu br. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie równoważyła wartość 8,9 kg żyta na targowiskach, wobec 8,7 przed miesiącem (przed rokiem wskaźnik wyniósł 9,2). W okresie styczeń–wrzesień br. za prosię na chów płacono 173,06 zł, tj. o 34,0% więcej niż w przed rokiem. Średnia targowiskowa cena prosięcia przeznaczonego do dalszego chowu uzyskana we wrześniu br. obniżyła się w skali miesiąca o 2,4% (do 178,75 zł/szt) i była równocześnie wyższa w ujęciu rocznym o 16,9%.

Średnio za 1 kg żywca drobiowego płacono w okresie od początku roku 3,51 zł; było to o 1,7% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Przeciętna cena skupu drobiu rzeźnego we wrześniu 2017 r. (3,79 zł/kg) obniżyła się w odniesieniu do sierpnia br. o 1,4%, a w odniesieniu do września ub. roku wzrosła o 4,0%.

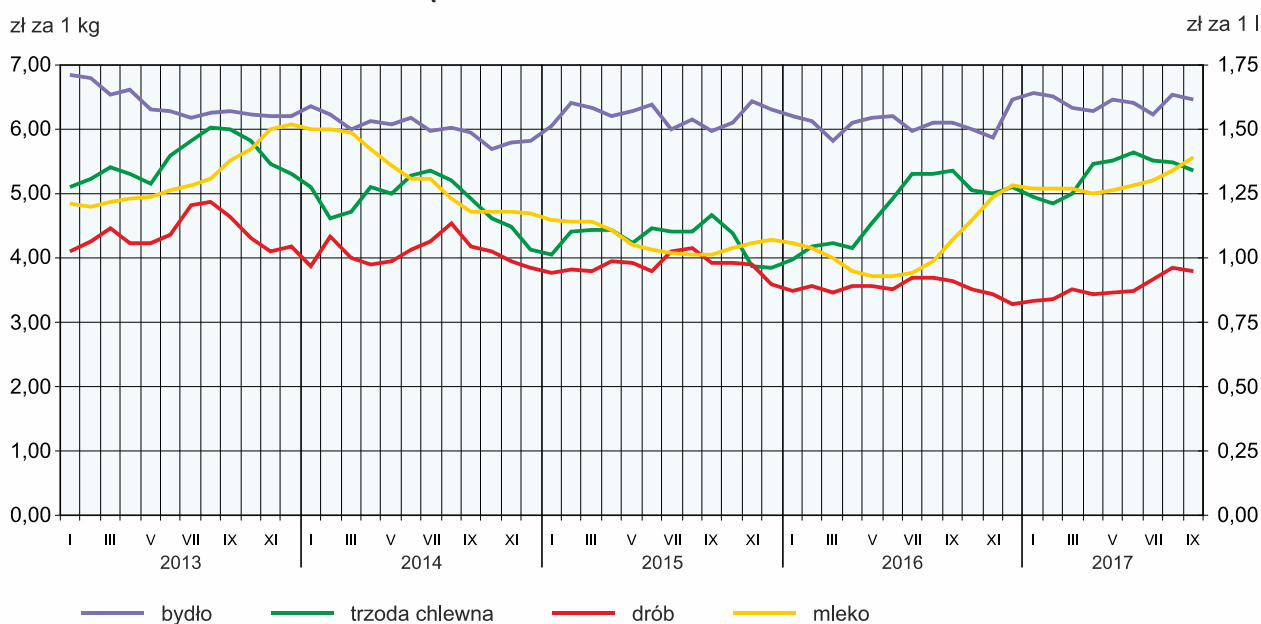
RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

Przeciętnie za 1 kg żywca wołowego w okresie od stycznia do września br. płacono 6,43 zł czyli o 6,8% więcej niż przed rokiem. W opisywanym miesiącu przeciętna cena żywca wołowego (6,46 zł/kg) spadła w stosunku do sierpnia br. o 1,1%, a w ujęciu rocznym wzrosła o 6,0%.

Od początku br. **skup mleka** wyniósł 620,0 mln l i był o 4,8% większy niż w analogicznym okresie ub. roku. We wrześniu br. dostawy mleka do skupu (63,4 mln l) były mniejsze w ujęciu miesięcznym o 5,8%, ale większe niż przed rokiem o 2,0%. Średnio za 100 l mleka w okresie styczeń–wrzesień br. płacono 129,14 zł; w porównaniu z ub. rokiem było to o 31,0% więcej. Cena tego surowca we wrześniu br. kształtowała się na poziomie 139,01 zł za 100 l, tj. o 3,5% wyższym niż przed miesiącem. W stosunku do września ub. roku było to więcej o 30,1%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu w województwie kujawsko-pomorskim we wrześniu br. osiągnęła wartość 4889,8 mln zł (w cenach bieżących) i była (w cenach stałych) wyższa niż przed rokiem o 7,3%, a w porównaniu z poprzednim miesiącem wyższa o 2,0%.

Na wzrost produkcji sprzedanej przemysłu miała wpływ największa, stanowiąca 96,0% udziału, sekcja tj. przetwórstwo przemysłowe, w której odnotowano wzrost w porównaniu z wrześniem ub. roku o 7,4%.

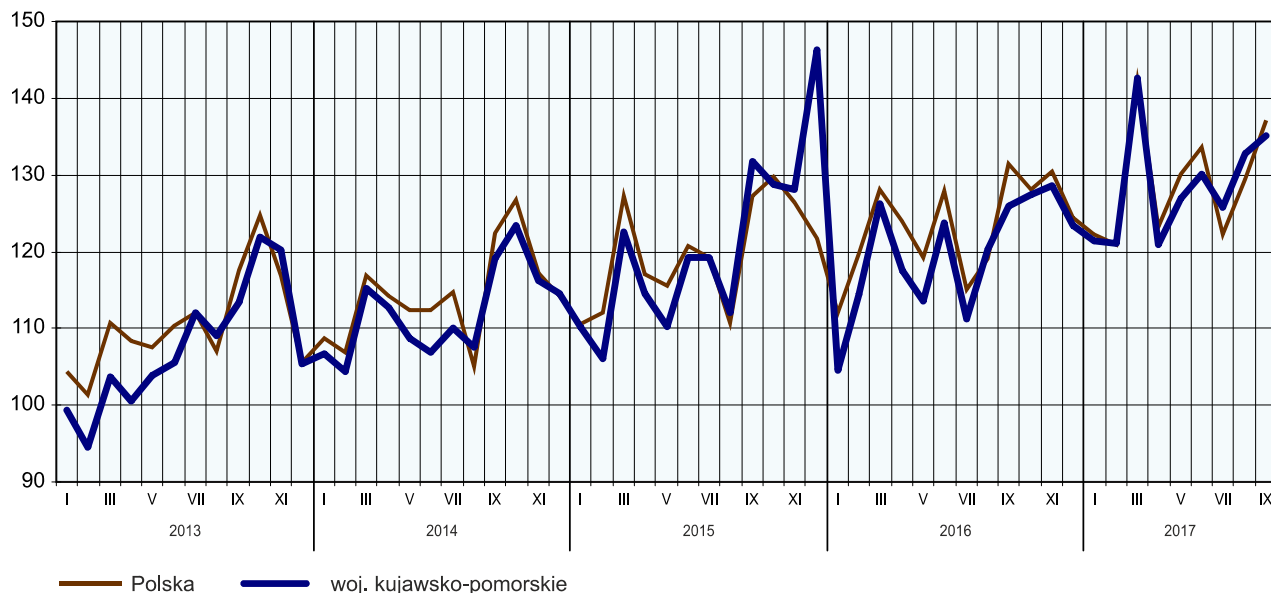
Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2017	I–IX 2017	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	107,3	108,5	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	107,4	108,6	95,9
w tym:			
produkcja artykułów spożywczych	105,8	112,7	25,6
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	98,2	100,2	1,4
produkcja papieru i wyrobów z papieru	103,6	102,4	12,1
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	110,5	94,5	1,2
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	94,7	104,0	10,5
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	111,7	109,6	11,8
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	92,0	109,1	1,5
produkcja wyrobów z metali ^Δ	108,9	115,2	10,1
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	106,5	122,7	3,4
produkcja mebli	116,9	113,1	4,3
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	105,0	107,4	2,5

Wyższy niż we wrześniu 2016 r. poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 23 (spośród 30 występujących w województwie) działach przemysłu. Podwyższenie wrześniowej sprzedaży w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku odnotowano m.in. w produkcji: mebli (o 16,9%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 11,7%) oraz wyrobów z metali (o 8,9%). Spadek wystąpił m. in. w produkcji: wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 8,0%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 5,3%) oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 1,8%).

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU

(przeciętna miesięczna 2010=100; ceny stałe)

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, we wrześniu br. wyniosła (w cenach bieżących) 36,5 tys. zł i była (w cenach stałych) wyższa niż przed rokiem o 4,7%, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia (o 2,5%) oraz wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto (o 9,2%).

W okresie od stycznia do września 2017 r. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła (w cenach bieżących) 42212,3 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa o 8,5% niż w analogicznym okresie ub. roku. Największy wpływ na wzrost produkcji w tym okresie miały działy zajmujące się m.in. produkcją: maszyn i urządzeń (o 22,7%), wyrobów z metali (o 15,2%), mebli (o 13,1%), artykułów spożywczych (o 12,7%) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 9,6%). Spadek wystąpił natomiast m.in. w poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 5,5%).

Na tle pozostałych województw, we wrześniu 2017 r. Kujawsko-Pomorskie zajęło 8 pozycję pod względem udziału w przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłowej kraju.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) we wrześniu 2017 r. wyniosła 577,7 mln zł. Była wyższa o 7,7% niż we wrześniu 2016 r. i o 7,1% wyższa niż w sierpniu br. (przed rokiem spadek odpowiednio o 18,7% i wzrost o 21,7%).

We wrześniu 2017 r. wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego ukształtowała się na poziomie 30,3 tys. zł i była o 7,1% wyższa niż przed rokiem. Wzrost wydajności odnotowano przy wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 10,6% i wzroście przeciętnego zatrudnienia w budownictwie o 0,6%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) we wrześniu 2017 r. ukształtowała się na poziomie 327,8 mln zł (56,7% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa) i była niższa o 5,2% od uzyskanej we wrześniu 2016 r. (wówczas niższa o 16,4%). Spadek produkcji budowlano-montażowej w skali roku odnotowano w podmiotach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne oraz w jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2017	I-IX 2017	
	analogiczny okres roku poprzedniego =100	w odsetkach	
O g ó ł e m	94,8	104,5	100,0
Budowa budynków ^A	115,6	88,7	28,9
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A	89,2	108,9	37,0
Roboty budowlane specjalistyczne ...	88,1	117,0	34,1

W porównaniu z sierpniem br. produkcja budowlano-montażowa w województwie kujawsko-pomorskim zwiększyła się o 2,8%. Wzrost odnotowano w przedsiębiorstwach zajmujących się budową budynków — o 35,5%.

W okresie styczeń–wrzesień br. produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie 2214,6 mln zł, tj. o 4,5% wyższym od notowanego przed rokiem (poprzednio o 16,3% niższym).

Udział produkcji budowlano-montażowej we wrześniu 2017 r. w produkcji krajowej wyniósł 4,2%, co plasuje województwo na 9 miejscu w kraju.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

We wrześniu 2017 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku w województwie kujawsko-pomorskim zwiększyła się liczba mieszkań których budowę rozpoczęto (wzrost o 40,3%), mieszkań oddanych do użytkowania (o 28,4%) oraz liczba mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (o 47,6%).

Według wstępnych danych⁴, w badanym miesiącu **przekazano do użytkowania** 664 lokale, czyli o 28,4% mieszkań więcej niż przed rokiem, na co wpłynął wzrost liczby mieszkań w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż i wynajem. Najwięcej mieszkań w badanym miesiącu przekazali inwestorzy w budownictwie indywidualnym — 415 lokali (62,5% ogólnej liczby oddanych mieszkań) oraz mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem — 196 (29,5%). Oddano także 22 mieszkania społeczne czynszowe, 20 mieszkań spółdzielczych i 11 komunalnych.

DYNAMIKA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA (analogiczny okres 2010=100)

Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie kujawsko-pomorskim we wrześniu 2017 r. stanowią 4,4% efektów krajowych.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń–wrzesień 2017 r. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–IX 2016 = 100	
O g ó ł e m	5516	100,0	125,0	92,2
Indywidualne	3075	55,7	107,1	121,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	2041	37,0	144,2	56,4
Spółdzielcze	142	2,6	159,6	45,6
Komunalne	127	2,3	384,8	45,9
Spółeczne czynszowe	126	2,3	0,0	58,7
Zakładowe	5	0,1	100,0	32,4

W okresie styczeń–wrzesień 2017 r. oddano do użytkowania 5516 mieszkań, tj. o 25,0% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrost liczby mieszkań odnotowano w budownictwie komunalnym, społecznym czynszowym, przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem oraz indywidualnym.

Pod względem liczby oddanych lokali Kujawsko-Pomorskie zajęło 9 pozycję wśród wszystkich województw.

⁴ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Najwięcej mieszkań w okresie styczeń–wrzesień 2017 r. przekazano do użytkowania w: Bydgoszczy (1023), Toruniu (922), powiatach bydgoskim (584) i toruńskim (492), najmniej natomiast w powiatach radziejowskim (30) i wąbrzeskim (38).

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW W OKRESIE STYCZEŃ–WRZESIEŃ 2017 R.

W okresie styczeń–wrzesień 2017 r. **przeciętna powierzchnia** mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 92,2 m² i była mniejsza o 11,0 m² niż w analogicznym okresie ub. roku. Największe mieszkania wybudowali inwestorzy w budownictwie indywidualnym, w którym odnotowano spadek przeciętnej powierzchni zrealizowanego mieszkania.

W okresie styczeń–wrzesień 2017 r. mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiatach: wąbrzeskim (150,9 m²), świeckim (150,4 m²) i włocławskim (140,8 m²). Najmniejsze lokale przekazano w Toruniu (58,0 m²), w Bydgoszczy (63,0 m²) oraz we Włocławku (79,8 m²).

Liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto **w okresie styczeń–wrzesień 2017 r.** kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–IX 2016 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–IX 2016 = 100
O g ó ł e m	7993	100,0	131,5	6897	100,0	116,0
Indywidualne	4119	51,6	110,2	3921	56,9	112,3
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	3308	41,4	146,2	2763	40,1	126,5
Komunalne	42	0,5	54,5	36	0,5	18,7
Spółeczne czynszowe	456	5,7	x	108	1,6	145,9
Spółdzielcze	18	0,2	x	63	0,9	x
Zakładowe	50	0,6	x	6	0,1	200,0

We wrześniu 2017 r. liczba mieszkań, na realizację których wydano **pozwolenia na budowę** lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym wyniosła 1061 mieszkań i było to o 47,6% więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku. Najwięcej pozwoleń, bo 47,2% ogólnej liczby, dotyczyło mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem.

W badanym miesiącu zwiększyła się w skali roku liczba **mieszkań, których budowę rozpoczęto** (o 40,3%, tj. do poziomu 734). Większość mieszkań, bo 64,3%, budowanych było w budownictwie indywidualnym.

RYNEK WEWNĘTRZNY

We wrześniu 2017 r. w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano w ujęciu rocznym wzrost (w cenach bieżących) **sprzedaży detalicznej** (o 2,1%) i **sprzedaży hurtowej** (o 12,5%).

W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku wzrost **sprzedaży detalicznej** (zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) zanotowano m.in. w grupie pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 11,6%) i tekstylia, odzież, obuwie (o 10,2%). Wśród badanych grup produktów spadek w ujęciu rocznym dotyczył m.in. grup: pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 11,8%), prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 4,5%) oraz meble, RTV, AGD (o 3,8%).

W porównaniu z sierpniem br. przychody ze sprzedaży detalicznej wzrosły o 0,6%. Wzrost w skali miesiąca dotyczył m.in. grupy pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 18,3%) oraz tekstylia, odzież, obuwie (o 8,4%). Spadek natomiast odnotowano m.in. w grupie prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 16,3%) oraz żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 7,6%).

W okresie styczeń–wrzesień 2017 r. sprzedaż detaliczna była o 5,3% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku.

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2017	I–IX 2017	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m ^a	102,1	105,3	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	88,2	89,7	13,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	106,1	105,3	40,2
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	111,6	104,9	1,9
Tekstylia, odzież, obuwie	110,2	108,7	3,0
Meble, RTV, AGD	96,2	101,0	1,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	95,5	106,4	2,3
Pozostałe	107,8	111,8	13,7

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych we wrześniu 2017 r. była wyższa niż przed rokiem (o 12,5%) oraz o 3,2% niższa w porównaniu z sierpniem br., natomiast w przedsiębiorstwach hurtowych odnotowano odpowiednio wzrost o 10,7% i spadek o 3,5%.

W okresie styczeń–wrzesień 2017 r. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zwiększyła się o 8,6% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, a w przedsiębiorstwach hurtowych w tym samym okresie wzrosła o 10,8%.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2016 r. B – 2017 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A 248,2	248,7	248,3	248,2	248,2	248,6	248,8	247,8	248,9	248,6	248,6	249,0
	B 254,5	255,6	256,3	256,8	256,6	256,9	257,3	256,9	256,7			
poprzedni miesiąc = 100	A 101,3	100,2	99,8	100,0	100,0	100,2	100,1	99,6	100,4	99,9	100,0	100,2
	B 102,2	100,5	100,3	100,2	99,9	100,1	100,1	99,8	99,9			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 103,2	103,0	103,0	102,9	102,8	102,8	103,1	102,4	102,7	101,9	101,8	101,7
	B 102,5	102,8	103,2	103,5	103,4	103,3	103,4	103,6	103,1			
Bezrobotni zarejestrowani (w tys. osób; stan w końcu okresu)	A 113,7	114,7	111,2	106,2	102,5	98,9	96,5	95,6	95,0	93,8	95,2	98,5
	B 103,3	102,5	98,7	93,0	89,5	85,8	84,8	83,8	82,3			
Stopa bezrobocia ^b (w %; stan w końcu okresu)	A 13,8	13,9	13,5	13,0	12,6	12,2	11,9	11,8	11,7	11,6	11,7	12,0*
	B 12,4*	12,3*	11,9	11,3	10,9	10,5	10,4	10,2*	10,1			
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A 5537	8304	9415	8811	7352	8949	7446	8208	8773	7178	6165	4481
	B 7506	8044	10771	7919	8966	9039	8861	7658	8865			
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A 29	23	20	19	20	15	16	16	14	19	18	30
	B 18	18	15	17	13	12	13	13	12			
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A 3413,49	3400,15	3598,97	3535,37	3452,77	3626,15	3610,56	3555,03	3620,70	3604,38	3642,34	3827,56
	B 3631,58	3619,75	3851,35	3757,51	3726,11	3868,28	3903,58	3836,42	3932,31			
poprzedni miesiąc = 100	A 92,2	99,6	105,8	98,2	97,7	105,0	99,6	98,5	101,8	99,5	101,1	105,1
	B 94,9	99,7	106,4	97,6	99,2	103,8	100,9	98,3	102,5			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 103,3	103,6	101,5	103,7	102,4	103,9	101,6	104,6	103,7	103,6	104,5	103,4
	B 106,4	106,5	107,0	106,3	107,9	106,7	108,1	107,9	108,6			
Wskaźniki cen:												
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :												
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A .	.	99,2	.	.	99,2	.	.	99,4	.	.	100,3
	B .	.	101,9	.	.	101,8	

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. ^c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2016 r. B – 2017 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźniki cen (dok.):												
skupu ziarna zbóż:												
poprzedni miesiąc = 100	A 99,0	95,9	98,3	99,1	102,0	99,7	97,3	97,1	102,6	97,5	102,9	107,7
	B 101,4	100,8	102,9	98,5	102,0	100,2	94,4	93,6	101,2			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 93,5	91,1	91,7	93,1	101,6	99,3	94,5	94,9	95,8	92,4	92,3	98,6
	B 101,0	106,2	111,1	110,5	110,5	111,1	107,8	103,9	102,4			
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):												
poprzedni miesiąc = 100	A 98,5	98,8	94,6	104,9	101,6	100,2	96,2	102,0	100,2	98,5	97,9	109,6
	B 101,9	99,0	97,3	99,1	102,8	99,4	97,1	105,0	98,9			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 102,9	95,8	91,5	98,1	98,4	97,1	99,2	98,9	102,0	98,4	91,3	102,2
	B 105,8	106,1	109,1	103,0	104,2	103,3	104,3	107,3	106,0			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:												
poprzedni miesiąc = 100	A 103,4	105,0	101,5	98,2	109,3	108,7	107,9	99,7	100,8	94,2	99,1	102,1
	B 97,0	98,0	103,2	108,8	101,1	102,4	97,9	99,5	97,4			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 97,9	94,2	95,5	93,7	107,4	110,7	120,7	120,7	114,7	115,1	129,4	132,7
	B 124,6	116,3	118,3	131,1	121,3	114,3	103,7	103,5	100,0			
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta	A 6,5	6,9	6,9	6,9	7,7	8,0	9,0	9,7	9,2	8,7	8,3	8,7
	B 8,2	8,1	8,3	8,9	9,2	9,3	9,0	8,7	8,9			
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):												
poprzedni miesiąc = 100	A 71,5	109,4	110,1	93,2	96,5	109,1	89,9	107,9	105,1	100,9	100,9	96,1
	B 98,7	99,7	117,5	84,8	105,0	102,5	96,5	105,6*	102,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 94,8	107,9	102,9	102,6	102,9	103,8	93,4	107,3	95,7	99,0	100,4	84,3
	B 116,2	105,9	113,0	102,8	111,9	105,2	113,0	110,5*	107,3			
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):												
poprzedni miesiąc = 100	A 27,5	135,8	110,8	95,4	109,4	128,1	83,4	113,8	129,0	77,8	106,6	166,2
	B 26,6	116,4	163,7	88,5	113,2	127,3	86,9	118,9	102,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 88,5	132,4	108,6	68,1	76,8	91,9	79,7	75,1	83,6	67,6	71,4	93,5
	B 90,5	77,6	114,6	106,3	110,0	109,4	114,0	119,1	94,8			

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2016 r. B – 2017 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	501	988	1725	2188	2476	3055	3536	3897	4414	4874	5508	6262
	B	732	1171	2004	2323*	2659*	3481*	4172	4852	5516			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	98,0	122,6	129,2	116,8	113,1	113,7	99,9	95,4	94,9	95,5	94,5	93,3
	B	146,1	118,5	116,2	106,2*	107,4*	113,9*	118,0	124,5	125,0			
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	81,7	101,9	114,8	102,4	94,1	100,9	102,5	102,8	96,6	106,0	99,2	105,3
	B	85,2	96,2	124,3	97,9	94,9	97,1	99,3	100,2	100,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	107,4	108,6	104,8	107,0	106,7	105,0	108,6	110,3	107,2	101,7	111,5	104,7
	B	109,2	103,1	111,7	106,9	107,7	103,7	100,6	98,0	102,1			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b :													
brutto ^c (w %)	A	.	.	6,5	.	.	6,1	.	.	5,9	.	.	5,2
	B	.	.	5,6	.	.	5,2
netto ^d (w %)	A	.	.	5,6	.	.	5,5	.	.	5,3	.	.	4,6
	B	.	.	4,8	.	.	4,5
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^b (w mln zł; ceny bieżące)													
	A	.	.	469,1	.	.	1174,5	.	.	1982,0	.	.	2998,3
	B	.	.	988,5	.	.	1744,9
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	.	.	74,5	.	.	79,0	.	.	68,5	.	.	73,3
	B	.	.	210,7	.	.	148,6
Podmioty gospodarki narodowej ^e w rejestrze REGON (stan w końcu okresu)													
	A	193413	193596	193754	193799	194185	193485	193584	193674	193802	194010	194036	194099
	B	193574	193500	193887	194149	194465	194807	194957	195381	195370			
w tym spółki handlowe	A	15566	15644	15755	15858	15952	16081	16187	16273	16345	16443	16529	16644
	B	16729	16818	16937	17032	17084	17163	17253	17344	17435			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	1857	1861	1867	1863	1869	1872	1876	1880	1885	1890	1901	1908
	B	1908	1909	1922	1921	1924	1927	1933	1936	1940			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

* Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej publikowanych.